Dosarul nr. 4r-3823/23 Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
Nr. 4-23011054-02-4r-29092023 Judecător: Cristina Cheptea

D E C I Z I E

28 decembrie 2023 municipiul Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele de ședință Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Gîrbu Silvia

a judecat, în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul persoanei în a cărei privință a fost intentat procesul contravențional, Jomiru Vasile declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023, în cauza contravențională în privința lui ***Jomiru Vasile***, în comiterea contravenției prevăzute de art. 287^3 alin.(1) Cod contravențional,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

în procedura instanței de fond, din 27.02.2023 până la 29.06.2023;

în procedura Curții de Apel Chișinău din 29.09.2023 până la 28.12.2023.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. La data de 26 decembrie 2022 Jomiru Vasile a intrat pe teritoriul Republicii Moldova, în jurul orei 14:00, fiind la volanul automobilului de model ”Mercedes”, n/î

***** (înmatriculat în Germania), fără certificat ce atestă achitarea vinietei pe o perioadă mai mică de șapte zile.

La data de 26.12.2022, ora 15:00 de către agentul constatator Dumitru Pînzaru, ofițer de patrulare al INSP al IGP, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Vasile Jomiru, în temeiul art. 287^3 alin. (1) Cod Contravențional al Republicii Moldova. Procesul-verbal a fost întocmit în prezența persoanei, fiindu-i înmânată copia de pe acesta. Prin decizia din aceeași zi în privința ultimului, de către agentul constatator s-a aplicat sancțiunea amenzii în mărime de 50 unități convenționale, echivalentul a 2500 lei MD (a se vedea f.d. 9).

Vasile Jomiru a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 05 894272 din 26.12.2022 și a deciziei agentului constatator din aceeași dată, prin care a solicitat admiterea contestației, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, cu încetarea procesului contravențional pornit, deoarece nu se consider vinovat.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023* a fost respinsă contestația depusă de Vasile Jomiru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 05894272 din 26.12.2022 și a deciziei agentului constatator din 26.12.2022 din cadrul INSP al IGP, ca neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, persoana în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Jomiru Vasile* a declarat recurs, prin care solicită, admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023 ca fiind una nefondată și neîntemeiată.

În motivarea recursului se invocă că, instanța de judecată nu a examinat cauza sub toate aspectele și anume era obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al fapte, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Menționează că instanța greșit a constatat în acțiunile lui Vasile Jomiru elementele constitutive ale contravenției de aflare pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mica sau egală cu 7 zile, prevăzută la art. 287^3 alin. (1) Cod Contravențional or primul n-a comis nici o contravenție, inclusiv şi cea imputată, or nicăieri nu este stipulat despre procurarea vinietei exclusiv din vamă, deoarece sunt diferite cazuri care nu permite de a procura vinieta la hotar (lipsa de bani la intrare în țară, criză de timp sau rânduri excesive ş.a.), iar faptul că vinieta poate fi procurată şi din Chișinău, unde era punctul terminus, cît şi faptul că nicăieri în legislație nu-i indicat că vinieta urmează să fie procurată în prima minută de aflare în țară, îi permite ca vinieta s-o procure şi din Chișinău, ce a şi făcut.

Mai mult decât atât, potrivit prevederilor alin.(3^3) art.400 Cod Contravențional Agentul contestator n-a avut dreptul să întocmească proces verbal şi să emită o Decizie din 26.12.2022 şi să îl amendeze în temeiul prevederilor art.287^3 alin.(1) Cod Contravențional, din simplul motiv că astfel de contravenții pot fi întocmite şi se examinează şi de către Politia de Frontieră dacă au fost constatate în punctele de trecere a frontierei de stat, iar Politia de frontieră nu l-a sancționat, or el abia traversase frontiera de stat şi vinieta urma s-o procur imediat ce va ajunge la domiciliu, din motivele expuse supra.

4. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de persoana în a cărei privință a fost intentat procesul contravențional, Jomiru Vasile, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023 din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvîrşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza

contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

5. În fapt, Colegiul penal constată că, Vasile Jomiru a depus contestația la INSP al IGP, aceasta fiind înregistrată la data de 05.01.2023 sub nr. 43 (f.d. 4-6). Reieșind din faptul, că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator au fost întocmite în prezența contravenientului la data de 26 decembrie 2022, instanța conchide că acesta a depus în termen prezenta contestație.

Așadar, s-a constatat cu certitudine, că la data de 26 decembrie 2022 Jomiru Vasile a intrat pe teritoriul Republicii Moldova, în jurul orei 14:00, fiind la volanul automobilului de model ”Mercedes”, n/î ***** (înmatriculat în Germania), fără certificat ce atestă achitarea vinietei pe o perioadă mai mică de șapte zile.

În consecință, la data de 26.12.2022, ora 15:00 de către agentul constatator Dumitru Pînzaru, ofițer de patrulare al INSP al IGP, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pe numele lui Vasile Jomiru, în temeiul art. 287^3 alin. (1) Cod Contravențional al Republicii Moldova. Procesul-verbal a fost întocmit în prezența persoanei, fiindu-i înmânată copia de pe acesta. Prin decizia din aceeași zi în privința ultimului, de către agentul constatator s-a aplicat sancțiunea amenzii în mărime de 50 unități convenționale, echivalentul a 2500 lei MD (a se vedea f.d. 9).

Prin urmare, pe numele Jomiru Vasile a fost emisă decizia de sancționare, fiindu-i aplicată o amendă în mărime 50 unități convenționale, ceea ce constituie 2500 lei.

Prin art. 287^3 alin. (1) din Codul contravențional, *se sancționează fapta de aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică sau egală cu 7 zile, se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale.*

Astfel, colegiul constată că dispozițiile legale au fost corect menționate de către agentul constatator, sancțiunea fiind aplicată cu respectarea prevederilor legale referitoare la cuantumul minim şi maxim al amenzii.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

6. Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității şi dreptății, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Instanța de recurs reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Cu privire la temeinicia procesului verbal de constatare a contravenției, Colegiul reține că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator a acumulat suficiente probe pertinente și concludente ce demonstrează vina

contravenientului. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului verbal, instanța reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității.

Cu referire la argumentele recurentului precum că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu au fost respectate prevederile art. 443 Cod contravențional, Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței CEDO în cauza Maslova şi Nalbandov contra Rusiei, Curtea a reiterat importanța soluționării unei cauze în fond, astfel ca instanța națională să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii şi asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar şi a victimelor infracțiunii. În termeni clari CEDO a reiterat că nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare – exclusiv probele obținute cu încălcarea art. 2 CEDO, adică prin aplicarea torturii. În restul cazurilor, instanțele urmează să dea apreciere probelor obținute cu încălcări procedurale, fiind posibilă ușurarea pedepsei ca recompensă pentru drepturile încălcate (cum este art. 385 alin. (4) din Codul de Procedură Penală).

Astfel, CEDO în jurisprudența sa a reiterat că formalitățile procedurale nu trebuie să predomine asupra fondului cauzei/adevărului obiectiv.

Conform art. 251 alin. (2) Cod procedură penală, *încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.* La fel şi Codul de procedură penală prevede în art. 251 alin. (3) că „*Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, şi se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei”.*

Spre deosebire de reglementările din Codul contravențional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferențieze nulitatea absolută de cea relativă. Astfel, potrivit articolului 251 alin. (2) din Codul de procedură penală, se sancționează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competența *rationae materie* sau *ratione personae*, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii. În toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

Astfel, scopul de bază a oricărui proces judiciar este aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei, iar încălcarea prevederilor procedurale în procesul de acumulare a probelor poate servi temei pentru ușurarea pedepsei.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Nr. 32 din 29 noiembrie 2018 Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al

statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65). În concluzie, Curtea observă că articolul 445 și textul „și 445" din articolul 461 din Codul contravențional împiedică autoritățile să-și respecte obligațiile procedurale pozitive și sunt contrare articolelor 24 și 28 din Constituție. Astfel, constatarea neconstituționalității prevederilor contestate nu împiedică Parlamentul să diferențieze cazurile de nulitate absolută și de nulitate relativă a procesului-verbal cu privire la contravenție. Totuși, până la introducerea acestor amendamente legislative, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

7. În aserțiunea dată și din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de sancționare este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, astfel nu pot fi reținute obiecții privind descrierea faptei.

Subsecvent, instanța de recurs reține că, procesul-verbal de constatare şi sancționare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual şi se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost

întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

La fel, a fost descrisă modalitatea executării sancțiunii cu amendă şi garanțiile legale stipulate la alin. (11) al art. 443 din același cod şi anume despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, după cum reiese din art. 34 alin. (3), despre care a fost informat petiționarul în contextul prezentării drepturilor şi obligațiilor sale.

Respectiv, instanța de recurs menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența petiționarului Jomiru Vasile, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constatator, fapt confirmat prin semnătura acestuia aplicată în procesul verbal cu privire la contravenție la fiecare rubrică corespunzătoare (f.d. 9).

Verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 89472 din 26.12.2022 prin prisma art.443 și 445 Cod contravențional, instanța de recurs notează că actul contestat de Jomiru Vasile corespunde rigorilor impuse de norma art. 443 Cod contravențional.

În aceste condiții, Colegiul conchide că a fost respectat și prevederile art. 443 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, prin care făptuitorului i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, însă petiționarul în rubrica „obiecțiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal”, nu a înaintat careva obiecții la acest aspect, ci doar cu referire la inexistența faptei incriminate, inserate şi la depunerea contestației în privința deciziei de sancționare, fără a releva alte aspecte ale încălcării drepturilor sale la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

La fel, din analiza actului contestat, instanța observă că făptuitorul/petiționarul nu a solicitat să fie asistat de apărător sau să-i fie asigurată asistența unui interpret/traducător.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de recurs constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, Colegiul constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

8. Conform art. 442 alin.(1) Cod contravențional *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică*

făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezență făptuitorului sau în absența lui.

Potrivit prevederilor 440 Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Astfel fapta reținută de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, întrunește elementele constitutive ale acestei contravenții, iar toate argumentele la care a făcut trimitere făptuitorul nu determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, atâta timp cât temeiurile invocate de către făptuitor nu s-au adeverit. Or, se reține că aceasta a fost confirmată în calitate de probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional procesul verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr MAI05 89472 din 26.12.2022, prin care se descrie fapta contravenientului, modul comiterii, agentul constatator, data şi locul comiterii faptei, data şi locul întocmirii actului contestat, precum şi sancțiunea aplicată în cuantumul minim de 50 unități convenționale, din care denotă comiterea faptei la ora 15 şi 55 min., la un interval relativ scurt de timp până la momentul constatării faptei, care impune credibilitate versiunii depistării flagrante a contravenției de către agentul constatator Pînzaru Dumitru (f.d.9).

În aceste condiții, instanța de recurs relevă că din procesul verbal cu privire la contravenție, se atestă poziția certă descrisă în detaliu de agentul constatator, fiind depistată nemijlocit de ultimul, potrivit căreia fapta a avut loc pe traseul R1 km. 17 Strășeni, pe un drum public în timpul conducerii mijlocului de transport. *A contrario*, Colegiul nu acceptă alegațiile recurentului că la intrarea în țară nu a fost documentat de poliția de frontieră pentru lipsa vinietei, și că aceasta a fost procurată imediat ce a intrat în mun. Chișinău, or indiscutabil faptul dat nu-l scutește pe orice conducător auto să respecte prevederile legale, în acest sens. Or, vinieta urma a fi procurată chiar la punctul de trecere a frontierei de stat (dacă cea precedentă era expirată), exploatând în continuare drumurile R. Moldova, cu actele în regulă, iar în acest sens califică obiecțiile sale drept o modalitate de apărare în scopul exonerării sale de la răspunderea contravențională.

La caz, instanța de recurs reține că, Jomiru Vasile la data de 26 decembrie 2022 Jomiru Vasile a intrat pe teritoriul RMoldova, în jurul orei 14:00, fiind la volanul automobilului de model ”Mercedes”, n/î ***** (înmatriculat în Germania), fără certificat ce atestă achitarea vinietei pe o perioadă mai mică de șapte zile..

Verificând temeinicia motivelor contestației, apreciind în ansamblu probele cercetate, vinovăția lui Vasile Jomiru în comiterea contravenției prevăzute la art. 287^3

alin. (1) Cod Contravențional al Republicii Moldova a fost demonstrată integral și anume prin:

-procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI05 894272 din 26.12.2022, întocmit la data de 26 decembrie 2022, ora 15:00, prin care s-a reținut în acțiunile lui Jomiru Vasile comiterea la data de 26.12.2022, ora 14:55 a contravenției prevăzută la alin. (1) al art. 287^3 din Cod Contravențional al R. Moldova și decizia de sancționare, emisă în aceeași zi (f.d.98);

- bonul fiscal nr. 84023, eliberat la 26.12.2022, ora 16:57 privind procurarea vinietei pentru 15 zile, pentru automobilul cu număr de înmatriculare *****, valabilitatea acesteia fiind cuprinsă între 26.12.2022, ora 16:53- 09.01.2023, ora 25:59 (f.d. 7), precum și alte acte ale materialului contravențional, care confirmă elocvent vinovăția lui Jomiru Vasile

Analizând circumstanțele cazului, materialele acumulate, se constată că în acțiunile lui Jomiru Vasile sunt prezente semnele contravenției prevăzute art. 287^3 alin. (1), în privința acestuia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 89472 din 26.12.2022, fiindu-i aplicată sancțiune amendă (f. d. 9), astfel instanța conchide că în acțiunile făptuitorului există faptul contravenției prevăzute de art. 287^3 alin. (1) Cod contravențional, sancțiunea aplicată făptuitorului corespunzând cerințelor legale.

Respectiv, Colegiul alăturat instanței de judecată statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, adică mijlocul de transport neînmatriculat în Republica Moldova cu număr de înmatriculare *****, se afla pe teritoriul Republicii Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mica sau egală cu 7 zile.

9. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate în cauza contravențională în privința lui Jomiru Vasile de comitere a contravenției prevăzute de art. 287^3 alin. (1) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art. 6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art. 457-458 Cod Contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de fond corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui Jomiru Vasile sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Referitor la argumentele petiționarului precum că, nu ar fi încălcat Regulamentul Circulației Rutiere și multe alte afirmații la capitolul nevinovăției acesteia în comiterea contravenției prevăzute la art. 287^3 alin. (1) din Codul contravențional,

instanța de recurs apreciază critic aceste argumente din cererea de recurs formulată, au un caracter formal şi contrare fiind bazei faptice, or, actele întocmite de către agentul constatator se constată a fi legale în fond şi care nu pot fi anulate pe motive formale.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul - verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată legal a reținut faptul că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional.

Pe lângă această, Colegiul Penal apreciază că, în măsura în care procesul - verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 89472 din 26.12.2022 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional. Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate.

10. Din probele administrate în cauză și reținute supra, instanța a stabilit cu certitudine că, acțiunile lui Jomiru Vasile au fost corect calificate în baza art. 287^3 alin. (1) Cod Contravențional, conform semnelor calificative: *aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică sau egală cu 7 zile*.

Astfel, inclusiv în speță, Colegiul reține că instanța de judecată a apreciat corectitudinea constatării faptei şi necesitatea sancționării făptuitorului prin analiza mijloacelor de protejare a interesului public în cauză şi respectiv prin asigurarea unor măsuri care să nu implice vreo limitare a drepturilor omului ori ca limitarea necesară să fie cât mai redusă, constatând că contravenienta nu a fost restrâns în anumite drepturi şi libertăți.

Poziția lui Jomiru Vasile expusă în cererea de recurs instanța de recurs o apreciază critic, și ca o încercare de a se eschiva de răspundere, or probele administrate de agentul constatator demonstrează incontestabil săvârșirea faptei contravenționale reținute în sarcina lui Jomiru Vasile prin procesul verbal de contravenție, nefiind răsturnată prezumția de validitate și temeinicie de care beneficiază acest act.

Mai mult, potrivit principiului *actori incumbit probatio*, cel ce face o afirmație în fața judecății trebuie să o și dovedească. Astfel, lui Jomiru Vasile îi revenea sarcina probei sub aspectul dovedirii faptului că, vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova avea certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mica sau egală cu 7 zile.

De asemenea, Colegiul apreciază ca neîntemeiate criticile lui Jomiru Vasile referitor la mărimea sancțiunii aplicate, or de către agentul constatator a fost asigurată şi proporționalitatea dintre mijloacele utilizate – cuantumul amenzii aplicate, și scopul

urmărit – prevenirea unui pericol public din care pot rezulta alte consecințe grave orientate împotriva altor participanți la trafic, având în vedere că făptuitorului i-a fost stabilită o sancțiune pecuniară într-un cuantum mediu aplicabil, adică de 50 unități convenționale, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului/petiționarului nu s-a făcut în scop abuziv, ci doar reieșind din faptul că agentul constatator a recunoscut-o vinovată pe aceasta de săvârșirea faptelor, astfel cum au fost descrise în procesul verbal de contravenție.

Referitor la afirmația părții recurentului precum că contravenientului i s-a aplicat o pedeapsă neconformă legii, instanța de recurs menționează că pedeapsa stabilită de către agentul constatator a fost aplicată la intima convingere a agentului în urma examinării cumulativ a tuturor probelor și circumstanțelor. Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul examinării cauzei la normele de drept aplicabile cazului, Colegiul penal găsește întemeiate concluziile agentului constatator aferent vinovăției contravenientului Jomiru Vasile, în comiterea încălcării regulilor circulației rutiere, or procesul contravențional vizat au fost administrate suficiente probe, verificate sub aspectul pertinenței, concludenții, utilității și veridicității fiecăreia, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, care în raport cu circumstanțele cauzei dovedesc vinovăția contravenientului, iar argumentele contravenientului agentul constatator era obligat de a solicita un act de identitate, nu și-au găsit confirmare, având în vedere faptul că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit conform rigorilor stabilite de art. 443 Cod contravențional.

11. În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanța de judecată, încheierea procesului - verbal fiind temeinică.

Sub acest aspect, Colegiul Penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar recurentului Jomiru Vasile i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Jomiru Vasile în baza unor probe pertinente și concludente, cauza a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Jomiru Vasile sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 287^3 alin. (1) Cod contravențional.

În asemenea împrejurări, instanța reține că, făptuitorul face trimitere doar la circumstanțe generale care în opinia sa ar conduce la încetarea procesului contravențional, însă, referitor la nemijlocita faptă săvârșită, ultimul nu relevă vreo

situație, deși prevederile Regulamentului Circulației Rutiere sunt aplicabile și necesită de respectat absolut de către toți participanții la trafic rutier.

Așadar, Colegiul penal constată că recursul este nefondat și că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, temei pentru care instanța de recurs reia motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO *Garcia Ruis versus Spania*).

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate şi a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către persoana în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Jomiru Vasile şi a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023 neexistând temeiuri de casare.

12. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 473 alin. (1) lit. c) din Codul Contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în numele Legii,-

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de persoana în a cărei privință a fost intentat procesul contravențional, Jomiru Vasile și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-1268/2023 din 29 iunie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Gîrbu Silvia